

ВСЕ

K 6176.

192M

ЦЕНТРАЛЬНА
НАУКОВО-УЧЕБНА
БІБЛІОТЕКА

46.

15 коп.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

**ЄДИНИЙ НА УКРАЇНІ ІЛЮСТРОВАННИЙ
ХУДОЖНІЙ ТИЖНЕВИК**

„ВСЕСВІТ“

Що-тижня: українська, всесоюзна й закордонна хроніка в ілюстраціях. В кожному номері понад 60 ілюстрацій. Новини науки, техніки, мистецтва.

Оповідання й вірші кращих українських письменників та поетів, а також переклади з найвідоміших закордонних авторів.

Обкладинки на дві, на три фарби.

„Всесвіт“ коштує на місяць—60 коп. На пів року—3 крб. 60 коп. На рік—7 крб. 20 коп.

Адрес редакції і головної контори: Харків, вул. Карла Лібкнехта 11.

№ 46
20 листопада
1927 року

ВСЕСВІТ

ХАРКІВ,
вулиця Карла
Лібкнехта № 11

Фундатор В. БЛАКИТНИЙ

Декорований майдан перед ВУЦВК'ом у день 10-річчя жовтня

ЦЕНТРАЛЬНА
= НАУКОВО-УЧБОВА =
БІБЛІОТЕКА.

БАТЬКО

№ 2. Гасло: „Мета виправдує засіб“

ПЕРЕД світанком. У хаті Степана Жихова світилося. Крізь замерзлі вікна видно силует Тетяни, що схилилася над прядкою. А в хаті, на соломі, сидить Степан і горпається над шлеями. Обличчя у нього похмуре. Інколи він нервово заглядає в вікно і ще швидше починає рухати руками, стискає губи і, щоб не помітила Тетяна, нижче нахилиється над шлеями. Він кілька разів поривався щось вимовити, але з кожним разом якась сила стискає губи, і тоді швидше починають працювати руки; тісніше, до близькості, стискаються губи. Тетяна кілька разів трівожно глянула на нього.

— Степане, що таке з тобою?

Степан іще більше звернув увагу на шлеї. Але врешті він не стерпів:

— Тетяно, що роби ься з нашим Опанасом? Що нам робити з ним?

Тетяна похилила голову.

Степан підвівся і нервово почав ходити по хаті. Обличчя його видавало спокій, а очі!.. Вони світилися ворожим вогником! Уже все село балакає про нього, що він злодій... і злодій не який небудь, а вже виходить на дорогу...

— Та то неправда, Степане,—якось жалібно промовила Тетяна.—Брешуть люде. Просто завидьки беруть...

— Аг,—з серцем махнув рукою Степан.—Які тамзавидьки можуть бути! Ти ж тільки подумай: я — голова комнезаму, працюю на громаду, а він... а про його кажуть, що він оббирав громаду...

— Та то ж тільки кажуть, а пімати його не змогли... Не піймав, не кажи злодій... То напевне куркулі наші навмисне розпускають чутки такі, щоб тобі завадити в отому комнезамі...

Степан спід лоба глянув на неї.

— Може ти й правду кажеш. Так де ж він шляється до цих пір!? Уже он-о й світанок на дворі, а його немає...

В двері постукало. Степан вийшов у сні.

— Це ти, Опанасе?

— Я,—озвався хрипкий голос.

По хвилі в хату увійшли батько з сином. Опанас швидко стяг із себе одержу і поліз на піч. Степан похмуро весь час слідував за ним. Тетяна трівожно позирала на їх обох і знову нагиалася над прядкою.

— Ти де це шлявся до білого дня,—сидячи на соломі, не підводячи голови, стримано-гнівно кинув Степан.

— Гуляв,—неохоче відповів Опанас, повертаючись на печі.

— Та хіба ж людські діти гуляють до такого часу?

На конкурс журналу „Всесвіт“ надійшло до 300 оповідань. З них редакцією відібрано кілька оповідань, що їх подаємо на суд читачів. Друкуються ці оповідання під номерами і гаслами. А потім, коли перейдуть через журнал усі, читачам буде розіслано листівку, щоб читач написав, яке з оповідань йому найбільше до вподоби. Премії розподіляються за числом ухвальних відгуків на оповідання. Редакція звертається до читачів з проханням найактивніше взяти участь у переведенні конкурсу в нашому журналі.

під саннями. Степан накинув кобеняка і пішов на двір. Хвилі він повернувся в хату зі своїм братом, Яковом, закутаним у кожух.

— Так ти зробиш так, як я кажу. Годин на дві дня потрібно взяти в банкові гроші... та зараз-же вертайся в село, не запізнюйся... Сам знав, як тепер небезпечно ввечером...

— Добре. Я вже там постараюся. Тільки,—в очах заблисало захоплення,—ти вже там у комнезамі сьогодні зробиш, щоб усе селянство швидше відгукилося й допомогло... Та і за нашими куркулями... вони йорзаються зараз...

— Не журись, нехай йорзаються. Нічого їм не допоможе. Тоді нехай пойорзаються, як ми замелемо електричним насосом... та як засвіtimo лампочки на селі...

— Ну, так я їду. Ти допоможеш мені взяти свого коня.

Сані виїхали з двору. Степан оглянув повільно обійшов подвір'я і повернувся в хату. Він був захоплений тепер, якийсь в очах поблискувала радісність, рішучість незнайомця-будівника, що своїми руками будує свою державу.

— Ех, жінко, сестро, закинемо ми отого ганця. Блисне нам електричне сонце...

— То це Яків справді поїхав по гроші в місто?

Опанас ледве чутливо сунув голову спід подушки. Степан захоплено почав оповідати.

— Ми вже давно вийшли з Київським комітетом тимчасовим союзом. Нам дадуть кілька тисяч ми збудуємо електричну млина... Це значить, став вже отой млин, куркульський, ота торгашівська, водяна, нічого не значить проти незаможницького... Електрику по селу будемо...

Степан захоплено мріяв картини розбудови села, а Тетяна так захоплена стежила за мрійливим, щасливим поглядом.

Дужає мороз. Батько коє в обличчя неземника Якова. Та він не зважає. Йому вдалося виконати завдання: гроші є, готувати матеріал, а весна наставатиме, тоді до роботи.

Петербург 1917 р. Роззброєне військо тимчасового уряду

— Н-но, конячки...
Він стурбовано слідкував за тим, як на дворі раз густішав морок зимньої ночі. Небезпечно таку годину та з такою кладдю їхати одному. Треба поспішати. Він замріявся, на санях сидючи.
Вечір уже панував. Зірки світили на сніг, а так приємно рипів. Але що ж то за постать переду йде? Яків трохи спинив коня, почав вдихатися. Враз він спокійно завернув віжки в бік, поклав біля себе товстого, сучковатого дрючка, і швидко стьобнув коней. Він тепер не боявся. Розумів, що вже пізно боятися, потрібно боротися гроші.

Біля постаті він знову стьобнув коней і швидко вийшов, держачись рукою за дрючок і не спускаючи погляду з подорожнього. Але той спокійно поїхав іззаду. Якову полегшало...

— Дядьку...

Яків озирнувся.

— Це ти, Панасе?

— Та я ж, ніхто інший...

— Та де ж це ти був?

Яків стурбовано глянув на свого небожа і ще раз вдарив по конях. Він чув, що в селі про нього ходять негарні чутки, але тоді не надавав ніякого значіння цьому. А тепер він згадував. Він ще вдарив коня. До села ще було яких три версти.

— Дядьку, а ви получили гроші?

Яків ще більше занепокоївся.

— А тобі нащо?

— Так... цікаво, бачите...

Яків повернувся до коней. Чомусь особливо гостро заблимали зірки перед очима і... Як враз за сани, приголомшений ударом.

А коні спокійно розміряно топтали, простуючи по селу та везучи неможливі погану вістку.

Степан Жихов неспокійно проходжувався на вулиці, виглядаючи за ворота. Вже й пізно, а нічого ще нема та й нема. Що б це могло значити? Як вийти йому на зустріч? Он здається щось їде.

Степан вийшов за ворота. Йому на зустріч спокійно бігли братові коні. Степан легко відіхнувся, поки-що все гаразд.

Але що це таке? Погонича нема! Коні поривалися з ним. Він швидко скочив на сани і — нагнався на брата. Схопив його за голову, відчув перелом рідину. Швидко в'їхав він на своє по-

Отъ Военно-Революціоннаго Комитета при Петроградскомъ Совѣтѣ
Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

Къ Гражданамъ Россіи.

Временное Правительство низложено. Государственная власть перешла въ руки органа Петроградскаго Совѣта Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ Военно-Революціоннаго Комитета, стоящаго во главѣ Петроградскаго пролетаріата и гарнизона.

Дѣло, за которое боролся народъ: немедленное предложение демократическаго мира, отмѣна помѣщичьей собственности на землю, рабочій контроль надъ производствомъ, созданіе Совѣтскаго Правительства — это дѣло обезпечено.

ДА ЗДРАДСТВУЕТЪ РЕВОЛЮЦІЯ РАБОЧИХЪ, СОЛДАТЪ И КРЕСТЬЯНЪ!

Военно-Революціонный Комитетъ
при Петроградскомъ Совѣтѣ
Рабочихъ и Солдатскихъ Депутатовъ.

Октябрь 1917 г. 10 ч. утра.
К. П. № 1512

З музею революції

Загін Червоної гвардії з робітників заводу ВЕК (нині ДЕЗ)

двір'я. Стягнув Якова з воза і поніс до хати.

— Жінко, а біжи-но швидче до сусід та клич їх сюди...

Тетяна злякано подивилася на нього.

— Чого ж стала, мов нежива...

Скоро в хаті Степана Жихова було повно людей. Привезли місцевого лікаря Яків поворушився.

— Якове, що з тобою? Ти гроші одержав?

Яків глянув по хаті.

— Одержав... — він знову провів очима по людях, що гуртом стояли над ним. — Нехай вийдуть. — І закрив очі.

Степан звернувся до своїх неможливіків.

— Товариші громадо! Сталося нещастя. Вийдіть усі і йдіть по хатах, а завтра я все розповім вам, що почую від Якова...

Він сів за стіл і тяжко підпер руками голову. Селяне почали виходити. Коли всі вийшли, Степан нахилився над братом.

Той тяжко підвів вії, озирнувся...

— Вже всі вийшли?.. Степане, не буде в нас ні млина, ні електрифікації!..

Кажі, що сталося...

— Твій Опанас... подивись до мого кожуха, там... ззаду внизу є кишеня... як що нема грошей, значить він... забрав їх...

Степан сіпнувся до кожуха. Гарячково обшарив скрізь, знайшов кишеню таємну — грошей не було. Він підійшов швидко до Якова.

— То це Опанас?

— Він...

Тяжко впали руки до низу. Очі блиснули.

В хату тихо ввійшов Опанас. Подивився на свого дядька, спитав байдуже:

— Що це з ним таке?

Підійшов до своєї скриньки, довго рився, потім поліз на піч.

Степан мовчки слідував за ним. Згодом, коли син заснув, тихо під головами у нього найшов ключа, кинувся до скриньки. Одімкнув — там лежав револьвер і — більш нічого. Батько заховав його собі в кишеню, замкнув і ключа поклав туди ж, де він і раніш лежав.

Жихов став якийсь одразу сутуловатий, рішучий. Цілу ніч він ходив по хаті. Жінка пригноблена сиділа на лаві.

— А, ну, Тетяно, йди клич сюди голову сільради і людей

Москва 1-го травня 1919 р. Червоний майдан. В. І. Ленін та нач. Всеобучу республіки та Червоної гвардії тов. Мар'ясин на параді робітничих полків Всеобуча

скликай!.. — Вона мовчки, слухняно вийшла. Опанас не почув:

— А це нащо ви кликаєте громаду до себе? — люто до батька.

— Будемо, сину, суд над тобою чинити, — спокійно, промовив Степан і став на дверях. Опанас кішка, скочив з печі й сіпнувся до батька. Перед ним зупинився. Батько стояв дужий, ним, немов сталі і іронічно вдивлявся в нього.

— А це ж чого ти стрибавш кішкою?

Опанас зрозумів, що батька големи не подужав. Заховано-люто глянув на нього.

— Не жартуйте. Пустіть, я піду на двір.

— Ні, сину, почекай!.. Трохи пізніше на двір... Ну, так де ти дів гроші наші?

— Які гроші? Я знаю, які там у вас були!

Знайшов ключа й став одмикати скриньку.

— Слухайте тату, пустіть мене крадь на двір. Гроші в дядька Якова узяв я. І прибіг я. Бо мені треба грошей. — Очі його налилися.

— А вас усіх як чортовій матері постріляв! Хочу жити, ти знавеш те, батьку?.. І перш тебе вб'ю... Як не оступишся з дверей...

— Чи вб'єш, чи ні, а я тебе з хати не випусти.

З надвору здалека почувся глухий гомін.

— Он люди вже йдуть, вони тебе розслухали.

— Пустіть, гад старий, обідраний... уб'ю!

Швидко розчинив скриньку, глянув і — опустив. Степан слідував за ним.

— Ось де те, чим ти думав батька. А тепер кажи, де дів гроші!.. Тільки кажи, бо я з тобою панькатися не буду... Бачиш, мене твоя цяця...

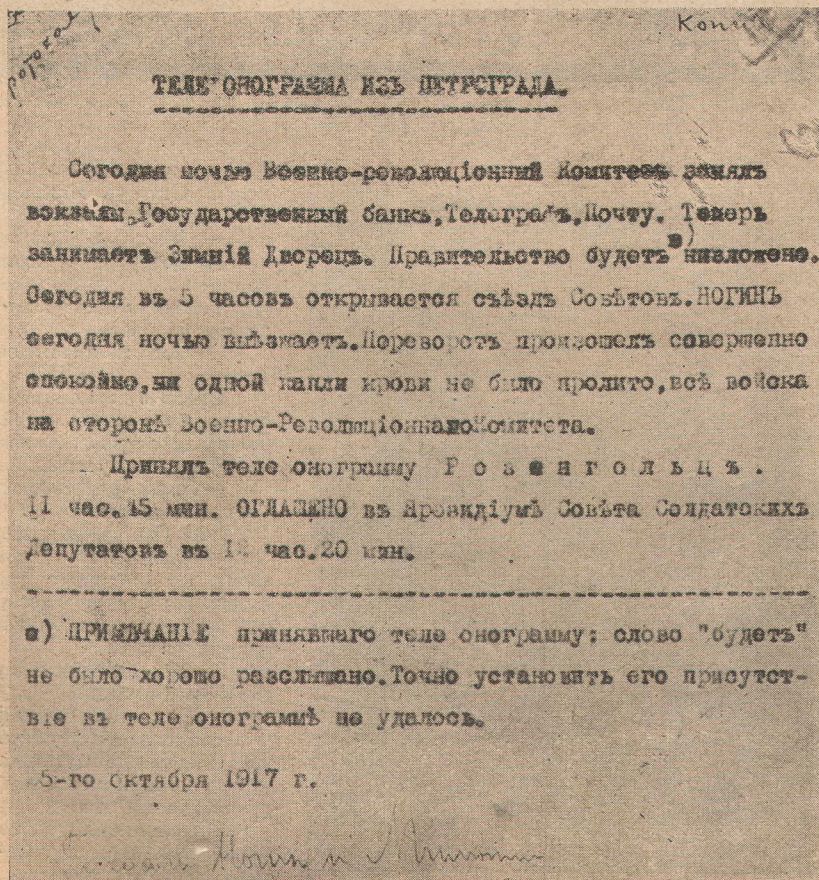
Панас похмуро мовчав.

Степан підступив до нього. Він балакав душено, притамовуючи гнів.

— Кажі, де гроші людські, бо я тебе...

Панас стрибнув до батька. Вчепився за горло і обое покотилися на землю. Степан кинув револьвера, дістав рукою за горло дуже стиснув його. У того опустилися руки.

— Бачиш, сину, батько ще подолав тебе. Тепер, де гроші?

Панас мовчав. Тільки дивився на Степана. Жихов дуже горло, син за-

— Ой, скажу... там тутіть меє...

Він став пручатися. Тісніше обгор своїми міцними руками синове горло.

— Ой... не душіть Я...

— Кажи, де дів?

— Гроші в клуні... задньою стріхою....

В хату ввійшла гро- Степан озирнувся, кав жінку, щось шептав тій над

Тетяна швидко ви- на двір. Степан звернувся до

Французька робітнича делегація на Жовтневих святах. До Москви прибуло 36 делегатів, що входили до складу міжнародної делегації. На фото — президія делегації на вокзалі

— Товариші, беріть цього паразита і ведіть його до Бупр'у. Я сам буду настоювати перед судом, щоб його... розстріляли.

Бо такі діти — болячка в нашій громаді. Їх треба знищити...

Міліціонери скрутили руки Панасові. Ввійшла Тетяна, подала до рук Степана пакуночок, обгорнутий у папір.

Степан швидко розгорнув його — гроші. Він перелічив їх.

І радісно сяючи очима, залізом кинув у громаду:

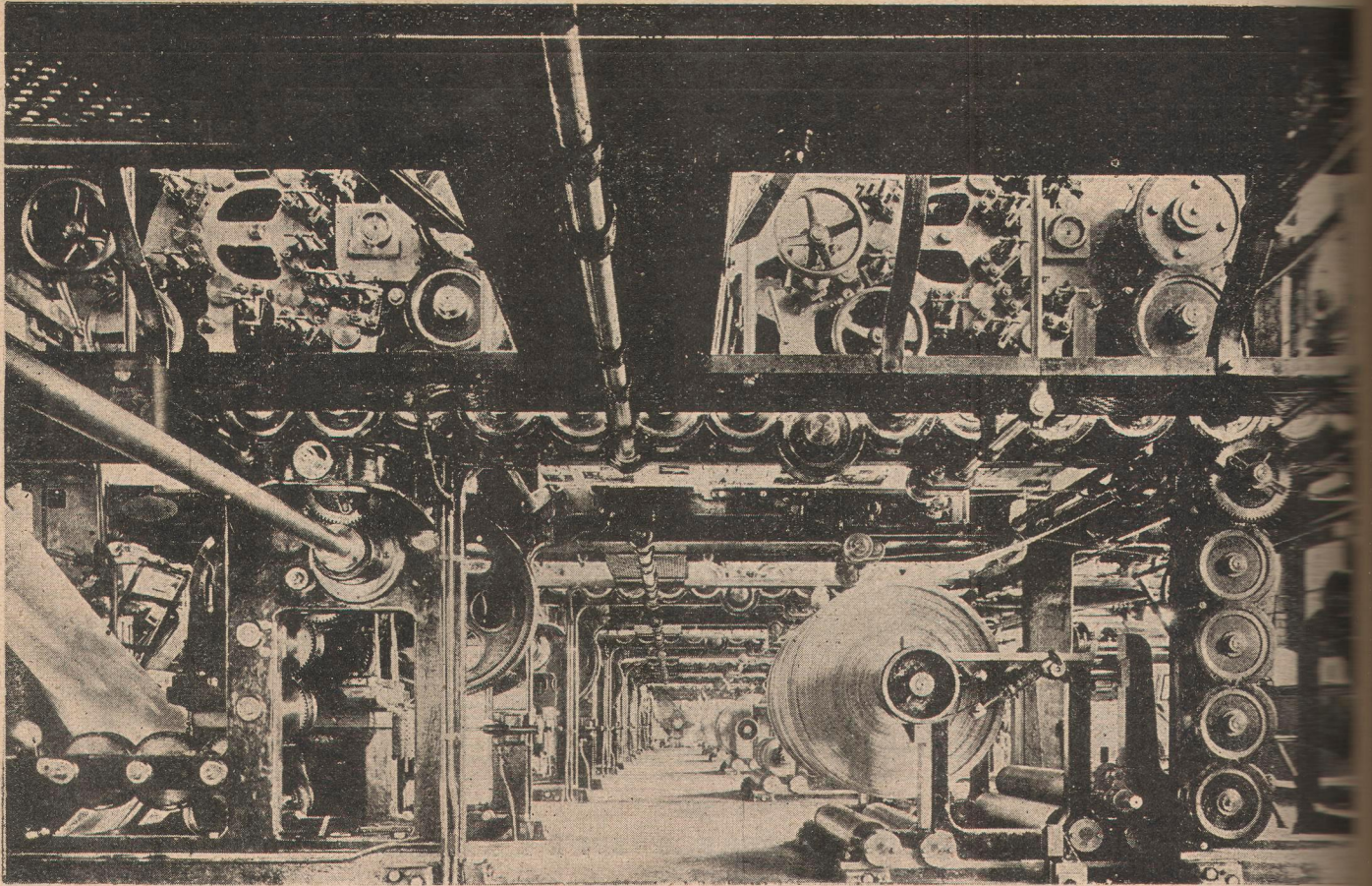
— А млина будемо електричного. І засвітимо електричними лампочками.

СВЯТО 10-х РОКОВИН ЖОВТНЯ В ХАРКОВІ

Демонстрація робітничих організацій у день 10-х роковин Жовтня перед ВУЦВК'ом

Ротаційні машини

Нарис ФАБРИКА ЖУРНАЛІВ П. Кельвера

З РАНЬОГО ранку до величезної будівлі на березі Темпельгофського каналу під'їжджають міцні вантажні автомобілі й підвозять тонни рулонів паперу. У дворі рулони схоплює рухомий гак і по рейці завозить їх до будинку на причепний конвеєр і далі—до ротаційних машин.

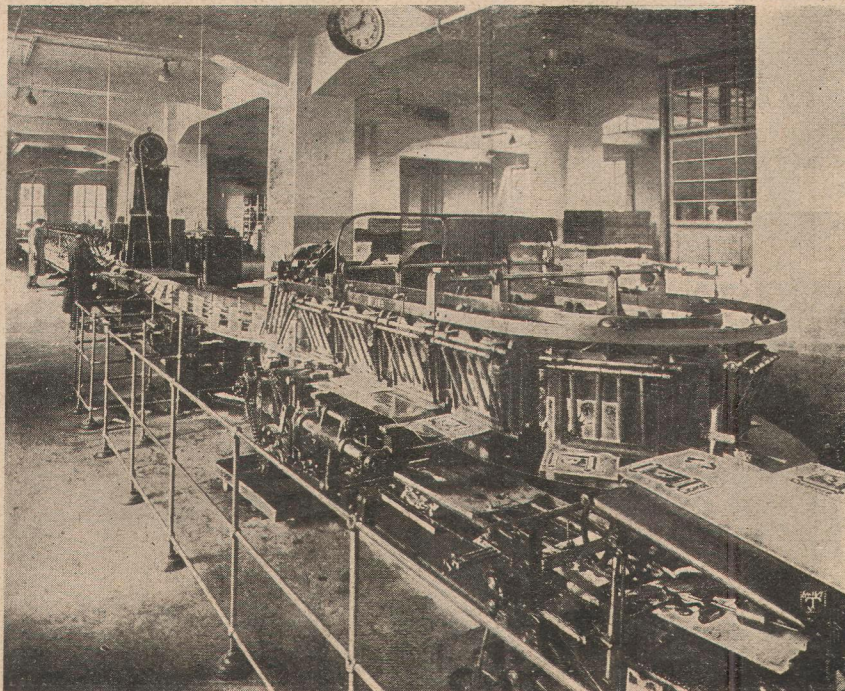
Ця будівля—нова друкарня одної з значніших видавничих компаній Німеччини—газетного тресту Ульштайна.

Ульштайн уже давно відомий поза межами своєї країни, як видавець помірно-правові газети „Фосіше Цайтунг“, або за жарговливим прізвиськом „Тітки Фос“. Але не ця газета дала Ульштайнові його достаток, що зараз вже не сбраховується сотнями тисяч...

Свій капітал він надбав виданням бульварної газети „Берлінер Моргенпост“ (Берлінська Ранкова Пошта), що має тираж в десять разів більший за „Фосіше Цайтунг“, її сестрою „Б. Ц. ам Міттаг“ (Берлінська газета о півдні), а головним чином—„Берлінер Ілюстрірте Цайтунг“—ілюстрованого щотижневика, що зараз

досягає тиражу коло двох мільйонів екземплярів. Коли до списку додати ще п'янідеккову та пару дрібніших газет, дюжину різних журналів, декілька серій різноманітних альбомів, мільйонів викрійок та модних альбомів, то „виробничу програму“ видавництва Ульштайна можна вважати за повну.

Фото Е. Лейтнера

Американська збіральна машина

Ульштайн уже величезний будинок газетному кварталі Берліну, але для випуску всіх видавств йому не вистачило і в цю будівлю передано друкарську роботу—лише щоденні газети друкуються в старих помешканні; там залишено весь складний відділ. Завантаження налагодженості спорту перестой в борі немає. Та й це Ульштайнові не ти транспортні турбоноші, коли його нарахунок 114 автомобілів, два моторні і, навіть, три плани.

***

Видавництво Ульштайна—велике лістичне підприємство, де працює понад 9 чоловік, з них 3 тис. безпосереднього технічного персоналу, складачів, машинистів, друкарів, операторів фотографів, цинкованих

Фото В. Тіценгалера

і т. інш. і т. інш. Беручи на увагу високий ступінь механізації друкарні й машинізацію складання, таку кількість індустриальних робітників можна вважати за дуже високу, що відповідає фабричного масштабу.

Нова друкарня Ульштайна являє собою зразок сучасного раціоналізованого підприємства, побудованого на принципах поділу праці й широкого використання робітника.

Окремі моменти роботи цієї журнальної фабрики досить цікаві й їх треба зупинитися.

Як я зазначив на початку нарисів, рулони паперу на конвеєрі надходять до залу ротаційних машин, що міститься на першому поверсі. Листовий папір піднімають вантажними ліфтами до вищих поверхів, де росташовано плескаті друкарські машини різних систем.

Взагалі—все підприємство збудовано і машини в ньому росташовано так, щоб якомога скоротити продукційний шлях виробів, щоб продукт починав свій шлях на горішньому поверсі й ступенно переміщувався під час обробки до нижнього поверху.

Але тому, що ротаційні машини дуже важкі, їх не можна було встановити на другому поверсі, там міститься експедиція. Ротаційна машина—це перший поверх, і звідси надруковані журнали конвеєром надходять до експедиції.

Весь будинок друкарні, що має 7 поверхів на землі і 2—під землею, досягає 40 метрів височини, вежа при ньому зі своїми 13-тисметрами 75 метрів заввишки.

На верхішку вежі—величезний, найбільший в Німеччині годинник з своїм метром циферблатом. Його хвилинна стрілка досягає висоти пасажирського автомобіля.

Вночі цей годинник, що залишив далеко за собою старовинні церковні дзигари—освітлюється і аероплани, що прибувають до Темпельського аеродрому, орієнтуються на його світло.

* * *

Верх вежі займає величезний бак з водою—Ульштайн не покладається на подачу води міським водогonom і хоче забезпечити себе водою.

В підповерхах друкарні працює своя електростанція і таким чином фабрика Ульштайна являє собою своєрідну автономну промислову систему, незалежну від роботи міських підприємств.

Весь масивний корпус прорізано сходами й ліфтами. Щоб дати чітку орієнтацію, кожні сходи пофарбовано в різні кольори, і на них є ліфти.

Останні також заслуговують уваги: вони беруть зразу 15 людей, і будь-який з них проходить до верхнього поверху за 16 секунд. За три метри на секунду—більше не дозволяє урядова технічна норма.

Ви злітаєте на сьомий поверх і входите до фотографій, де проводиться вся підготовча робота для росташованих нижче травильного й фотографічного відділів.

Майже в кожній кімнаті, в кожному відділі є якесь нове вдосконалення, новий прилад, що забезпечує швидкість і якість роботи.

Ось фотографічний апарат великого розміру непорушно вмурований у стіну темної кімнати—таким чином фотографові дано можливість безпосередньо з апарату класти платівки до ванни.

Далі видно нову американську контрольну машину, щоб перевіряти розмір кліше й паперу для трьохбарвного друку—таким чином забезпечується повного і точного налягання всіх кліше одне на одне в процесі друку.

По всіх залах коло входу, висить по шість ламп різних кольорів—кожна з них відповідає одній людині з керівничого персоналу друкарні.

Коли треба викликати когось з них—по всьому будинку враз загорять кілька десятків „персональних“ ламп і за кілька хвилин потрібна особа в конторі.

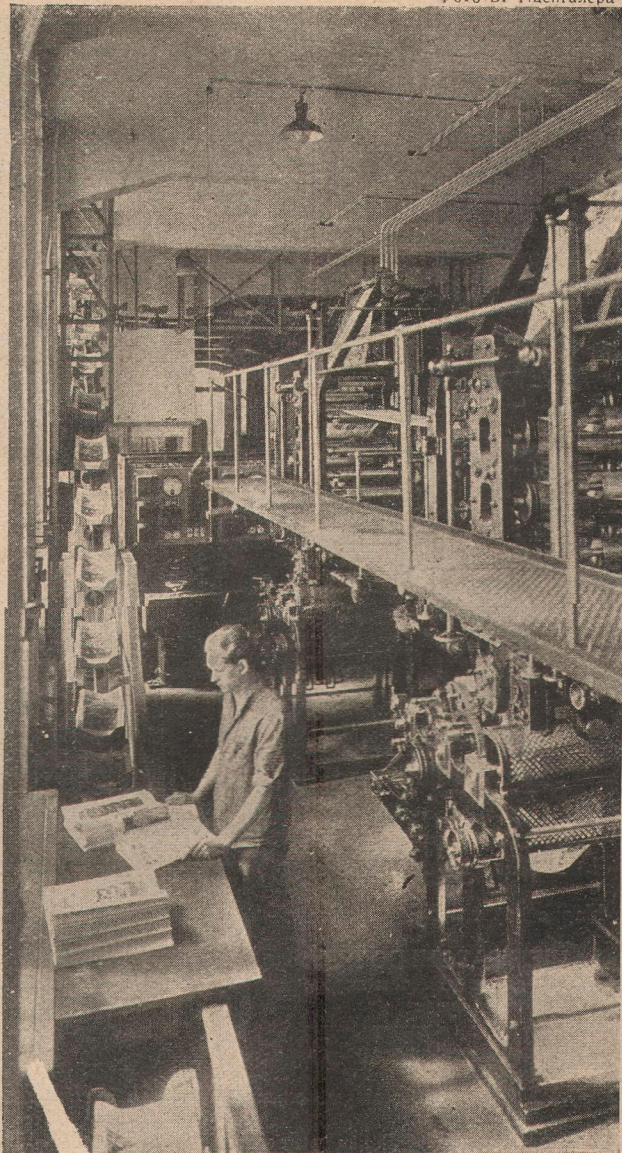
З фотографії й травильні кліше передається до одного з друкарських відділів, бо Ульштайн вживає всіх систем друкування від найпростішої фототипії до звичайного „високого“ друку.

Біля друкарень міститься власна фарбова фабрика та майстерня поновлення друкарських валків.

Щоб не віддавати на сторону своїх прибутків, ці допоміжні підприємства організовано при самій друкарні і вони ощаджують витрати на одну тисячу марок.

Щодо машин, то серед них найцікавіші в ротаційній залі. Спершу зустрічаєш шести-кольорна, що друкує чотири кольори з одного боку й дві кольори з другого, причім сама фальшує 64 сторінки.

Напроти друкується в два кольори журнал „Угу“ („Пугач“)—з рулонів шириною метра завширшки. Одним заходом машина друкує 192 сторінки й фальшує їх. Але переважна частина машин друкує „Берлінську

Коли сер. що подає журнали із залу ротаційних машин до експедиції

індустриальну газету—кожна дає на годину 2.000 примірників по 16 сторінки. Загалом у залі працює 61 ротаційна машина

* * *

Коли журнал „Угу“ надруковано, окремі аркуші подаються до америчської збиральної машини. Вона бере аркуш за аркушем, збирає їх у зшитки, обмазує клеєм і наліплює обкладинку. За годину вона викидає 7.000 журналів по 24 аркуші.

Поруч стоїть обрізна машина з окремим приладом, що пневматично смоктує всі обрізки і подає до льюху, де їх пресується паки.

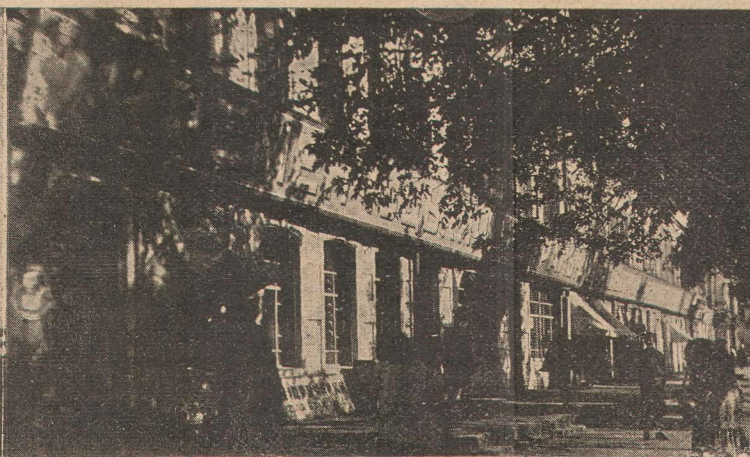
Продукти роботи всіх відділів друкарні—журнали, книжки, викройки—подаються до експедиції. Там їх пакують, і знов на конвеєрах і чи виїждять просто до авто-мобілів.

Характерне явище—по всіх відділах для завідателів збудовано зашклені кабінки, підлога в яких на метр вище від залу. Таким чином „хазяїнське око“, не рухаючися з місця, стежить за робітниками.

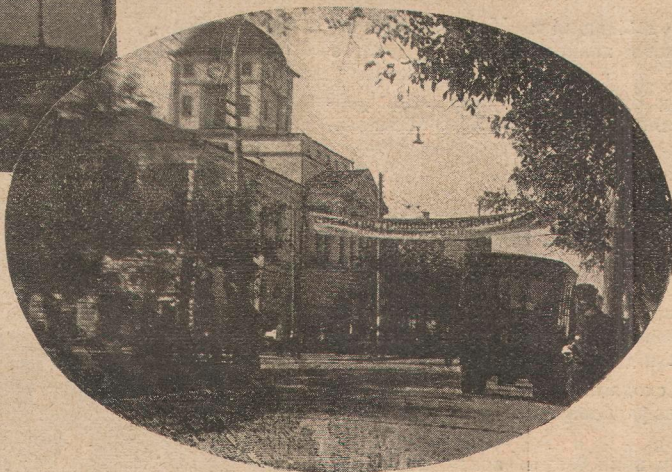
Так працює величезна журнальна фабрика, що з'єднує останні завоювання техніки з раціоналізованою експлуатацією робітника. Сподіваємося, що поки ми будемо вчитися першій, німецькі робітники знищать другу і стануть власниками одного з модерніших продуктів капіталістичної Німеччини.

ЦЕНТРАЛЬНА
НАУКОВО-УЧБОВА
БІОТЕКА

Магазин Церобкоопу. Ліворуч—пам'ятник тов. Ленінові.
В овалі—центральна вулиця м. Кременчука

В НОВОМУ КРЕМІНЧУЦІ

Нарис і фото Гр. Сагала

ЩЕ В ВАГОНІ ПОТЯГУ,
під'їжджаючи до Кременчука,
ви можете почути:

— Так ви кажете, що
„восьмий номер“ краший за
Роменський?

— Чудак! Я ж вам уже сказав! Не товар а концерт. Паль-
чики оближете!

— І таки краший ніж у Гершл*?)

— Ой, ваш Гершл може чистити чоботи у радянської
махорки.

— Ну, положим, коли був Німець...

— Ну, так що ж Німець...

— Змовкніть, рижий жук, ви завжди такє скажете...

І коли Тула славиться самоварами та приниками, Вологда
„любительським“ маслом, а Курськ—солов'ями, то, звичайно,
старий Кременчук скрізь відомий своєю знаменитою махоркою
і ще своїм міським божевільним Хаїм-Танцем.

Звичайно, нема вже більше старого Кременчука, про
кого фейлетоністи зубоскалили як про місто, „що нічим крім
непролазного болота не відрізняється..."

Давно умер і чудак Хаїм—Танц. Вмерла його й візитка, що
аж виблискувала од старости, й чорний котюлок і целюлої-
довий комірець, пропахнувший димом грошової цигарки.

Вигнано звідти й різних Гурарій, Німців, Герштейнів „коро-
лів махорки“.

З розрухи, голоду й холоду громадянської війни виростає
нове місто, яке будують нові люди.

Як і раніш процвітає кременчуцька, вже радянська махорка
і як завжди на базарах Харкова або Ленінграда, Миргороді
чи Лисичанськ—вона бажаний продукт.

Взявши в свої руки фабрику пролетаріят потурбується й
про якість товару й про добрі умови своєї роботи.

* * *

Ходив колись по Кременчуку на широкій колії трамвай.

Трамвай правда, більше стояв, а коли й ходив, то давав
тільки теми для провінціальних фейлетоністів. Трамвай давив

*) Гершл—Герш Гурарій, колишній великий фабрикант
махорки.

людей, фе-
ністи, що
тендував
дотепні фе-
тони,—писав.

Тепер
ваю немє.

По
колії заре-
дять вели-
воні товари-
гони.

Вони
все місто
возять на
зерно і
звідти бор-
висівки.

Трамвай
мініли
сами. За-
з кузовами
бленими в
ківських
них майстер-

* * *

Стоїть Кременчук над Дні-
ром.

Цвіте молодий Кременчук
Дніпро інвалідом став. Так і
ди, що пароплав попливе по
Вся надія тепер на Дніпро-
стан.

Швидко, швидко добереться
він до Дніпра.

Омолодить його.

Почистить.

Поглибить.

І стане старий Дніпро буй-
як і раніш.

Тоді заживе, закипить
як і раніш кременчуцька присто-

Почне Кременчук вантати
рошно, тютюн, залізо, овочі.

* * *

В Кременчуці широкі рівні вулиці, широкі тротуари. На-
галі Кременчук на рідкість добре розпланований і це
скаже любий приїжджий.

Зовсім недавно дві головних вулиці залито асфальтом.
Кременчуці за це підносять до небес Комунгоспа. Така
Кременчуці традиція, що вечорами—будь то мороз чи
різкий вітер чи страшна духота—обвателі люблять до
фланірувати по Катерининські.

Побільшости це службовці, крамарі та „молоді люди“
кустарі. Треба зазначити, що в Кременчуці сильно розвинена
кустарна махорочна промисловість. Так ось цих „кустарів“
молодих людей“ можна одразу пізнати по синіх двохборт-
з короткими штандцями костюмчиках, по невміло зав'язан-
галстучках.

Стиль розмови в них чудовий:

— Йдіть „прежде“ або „потом“ і перестаньте плу-
під ногами.

Справжній кременчужанин—це робітник, це трудовий
лігент.

Вільні од роботи часи молодь присвячує громадській
ній роботі.

При лісозаводах, при тютюнових фабриках, при млин-
ріжні клубні гуртки.

Багато читає молодь.

Ліквідують неписьменність старі.

Новий Кременчук широко обстроюється.

Цього літа великим кварталом виріс новий будинок
кому, будується величезна дамба, що забезпечить назван-
місто від повіди, збудовано чудову беконну фабрику.

Скрізь, де тільки є можливість, механізується й удоско-
люється виробництво.

* * *

В місті й на майданах розбито чудові сквери, повні зеленени та клумбів з різними квітами.

Запущений сквер проти Комунхоза, де колись стояв обополовий кінематограф Іванця Бінковського та біржа візників, тепер виріс у чудовий сад.

Спереду на асфальтовій площадці пам'ятник Ленінові.

— Діла, діла, ви вже не питаєте за діла...

— Ну, да, погано було, коли на розі стояв городовий Максимко.

— Кому це заважало, ви тільки скажіть, кому це заважало, Яків Ілліч?

— Кхе—кхе—кхе...

Це сидючи на лавочках у сквері, гріючись на сонці шамкають діди...

Старече
рення
ушають
що гра-
біля

Аз „Росії“
проти роз-
рається
ника.

Це Ілюша
еток грає
остям“
перку.

Багато за-
шлося це
Кремінчуці
старого
буту, але
й тепер
що мі-
перехо-
на нові

Типовий старий будинок у Кремінчуці

Типи старожителів

СВЯТО 10-х РОКОВИН ЖОВТНЯ В ХАРКОВІ

Колони трудящих підчас демонстрації на вулицях столиці

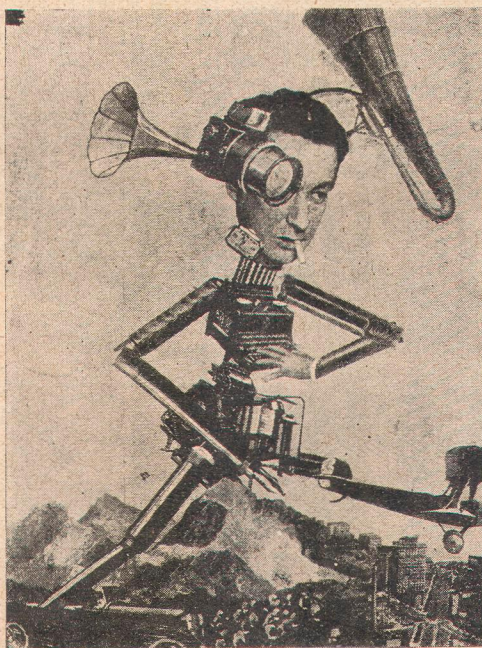
Ангел старовинного флорентійського митця Фра-Анджеліко вітає над ніжками „герлс“ із сучасного ревію

Н а р и с С И М Ф О Н І Я В Е Л И К О Г О М І С Т А А. Альфа

РІЖНОБАВНЕ і многогранне життя камінної потвори, що зветься—Берлін.

В шаленому темпі, в безперервній сутичці суперечностей б'ється серце столиці Німеччини.

Злидні і золото; безперервна праця, що підтримує життя обезкровленої Німеччини і безупинна гуляня—кипучі темним життям, але залиті яскравим електричним світлом нічні „ревю“, ресторани і притони; наука і техніка поруч обскурантизму фашистських союзів; мільйони юнаків і дівчат, що загартовують тіло і дух різним спортом і тисячні юрби, що рвуться в кровожадному захопленні на матч боксу...—все вбирає і виварює в котлі свого мутлого життя величезне місто. Хіба може найбанальніший німецький побузовий фільм відбити

Людина з самописних ручок, ремінгтонів і радіоапаратів

все це життя, хіба може жартувати інтрига якої-небудь „Дівчини з рану“, або „Першої ночі“ відбити багатогранність і бистрий ритм

Динаміка кіна в цих фільмах і підкорена споконвічному старозавітному міщанина.

А тимчасом лише кіно зі можливістю протиставити далеке, величезні маси і найдрібніші деталі, зі своєю найнапруженішою зміною образів і сучасним ритмом найбільш пристосоване для пластичного насиченого відświetлення цього життя. Потрібна мужність і сміливість, потрібна художня культура і гостроточність, щоб вирвати кіно епідемію банальніших сюжетів, щоб примусити його заговорити сучасною мовою гострому кінематографічному флети показати соціальний і побутовий

Вальтер Рутман

розріз сучасного великого міста.

Таким новатором, що показав мурашник столичного життя, виявився Вальтер Рутман — один з передових лівих німецьких кінорежисерів, що закінчив недавно новий безсюжетний фільм „Берлін — симфонія великого міста“.

Всі досягнення сучасної кінематографії — подвійні, потрійні і четверкові експозиції, найскладніший

монтаж, ритмізований подібно до музичної fugи, весь арсенал фотографічного знання кинув режисер на розв'язання складного завдання — вмістити всю складність сучасного життя в один фільм.

Ми звемо фільм Рутмана кіно-памфлетом тому, що режисер хотів у ньому дати не тільки конденсований образ великого міста в його зоровому виявленні — в темпі авто, аеропланів, джаз-банди і людських мас, що метушаться, але хотів також показати всі пристрасті й ідеї в їхньому суперечливому бізисі, що носяться і стикаються над містом.

Хіба не сучасним символом, у випуклих образах виявлених памфлетом, в Рутманові змалювання нічної вулиці, що над нею панує жіноча ніжка, і де з шаржованим патосом повторні юнаки навколішках співають серенади перед манекеном модної жіночої сукні.

Хіба не символом сучасного західного чоловіка здається друга картина — людина з самописних ручок, ремінгтонів і радіоапаратів, у кого одна нога автомобіль, а друга — аероплан, людина, що переступає через міста і гори, щось вистукуючи на своїх ремінгтонних грудах.

Хіба не бичем памфлету хльоскає образ негра, пригнобленого хаотичним сплетінням машин, протиставлений малюнкові з модного журналу.

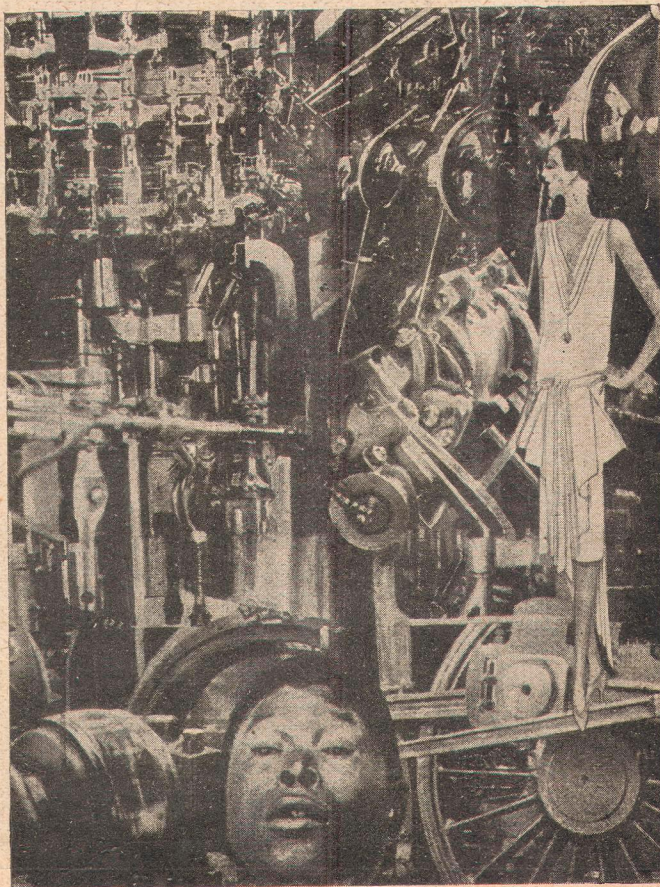
Хіба не блискучим протиставленням минулого і сучасного виступає найсолідніший ангел старовинного флорентійського митця Бра-Анджеліко, що вітає над ніжками „герлс“ із сучасного реву...

В фільмі Рутмана немає сюжету і теми, лише місто у зміні днів і ночі, у зміні всіх ритмів його життя — від робітничого ранку, до розгульної ночі з героєм фільму. Але, віддаючи належне гостроті і талантові, що з ним режисер створив це велике кіно-видовисько, ми все ж в однім із ним погінні не поганяться:

— Не „симфонією“, а какофонією великого міста слід було б назвати його свій фільм.

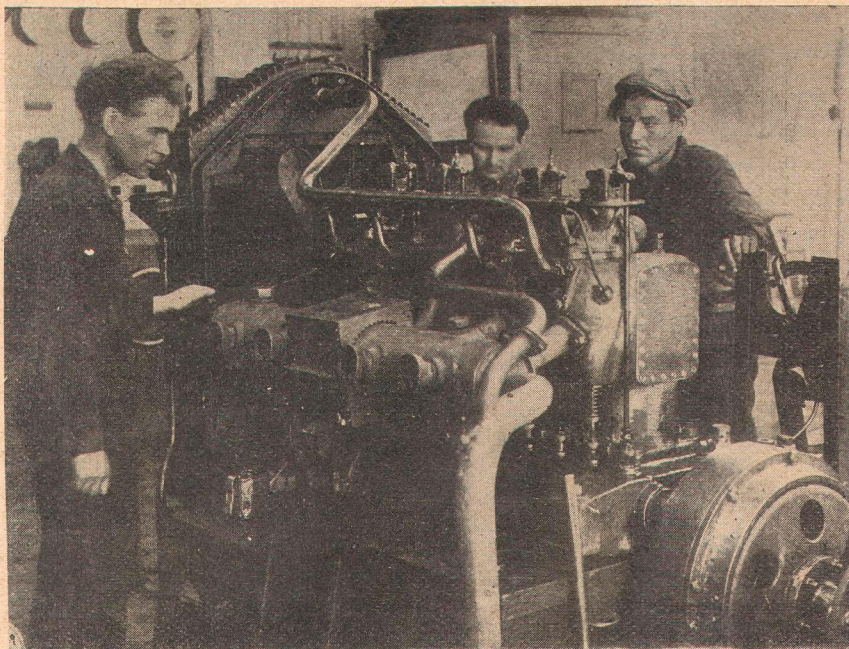

Плакат фільму Вальтера Рутмана

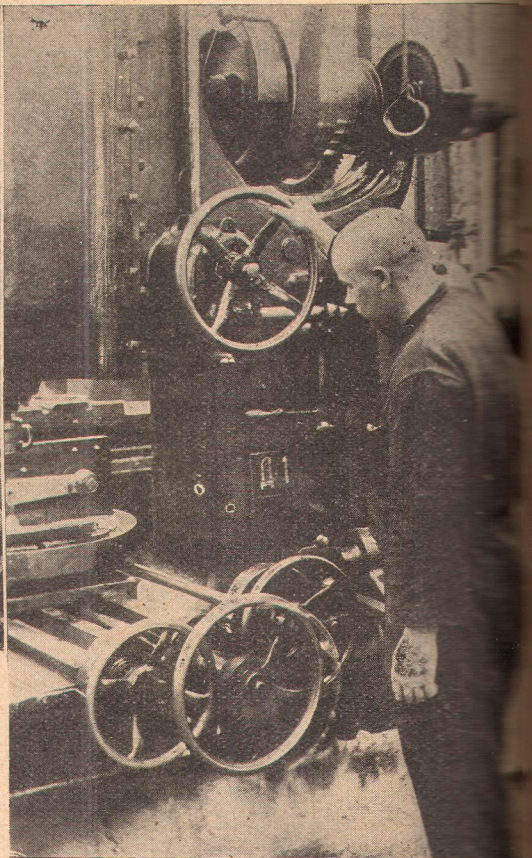

Образ негра, пригнобленого хаотичним сплетінням машин

Харківський паровозобудівельний завод. Тракторний цех. Іспит тракторного мотора

РАДЯНСЬКИЙ ТРАКТОР

Текст фото Ра-с

Сто двадцять новеньких тракторів системи „Комунар“, на 50 кінських сил кожний, випускає тракторний цех Паровозобудівельного заводу.

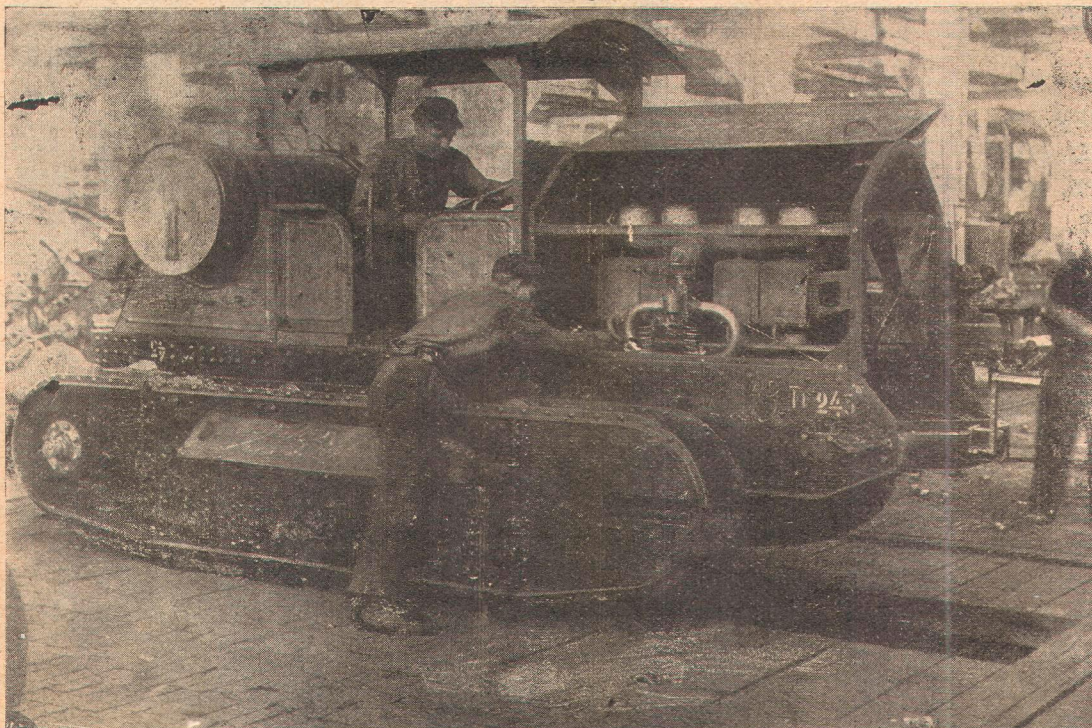
Величезний цех розбито на відділи. В першому відділі сотні варстатів виробляють окремі частини майбутнього трактора.

Ось великий варстат вистругує канали в конічній шостерні. Пильно стежить за роботою варстату старий робітник.

— Ось вже майже 30 років працюю на заводі і чого тільки не робив! Почав з навчання, діставав не мало штовханців,

в майстрів був на побігушках; ніколи було й до роботи придивлятися, але все ж підучився—росказує з погордою ветеран. Поруч з ним працює інструктор, який слідкує за тим, як варстат обробляє шатун.

Інструктор слідкує за тим, як варстат обробляє шатун

Харківський паровозобудівельний завод. Тракторний цех. Збирають трактора

який по мірках, інші обробляють великі частини трактора.

Скінчився обід і всі засталися до роботи. Ідемо в цех і проглянемо огляд виробництва. Це дість заводу—це електрична станція, де проводяться випробування тракторних моторів. Чітко оброблений новий мотор, а ціла робітнича комісія сидить пильно за роботою кожної частини. Це серце майбутнього трактора; треба, щоб воно працювало без перебоїв.

Приходить останній етап, закінчується збірка трактора і через декілька годин він піде на випробування. Трактори випробовуються на трасі, на силу.

До трактора приєднуються 2—3 багаторішних плуги і він, працюючи через катки, перевертає косогири, оре землю.

З любов'ю до своєї роботи робітники на цій заводській лінії новеньких, тільки що зібраних фарбованих тракторів, двигавляються по площі.

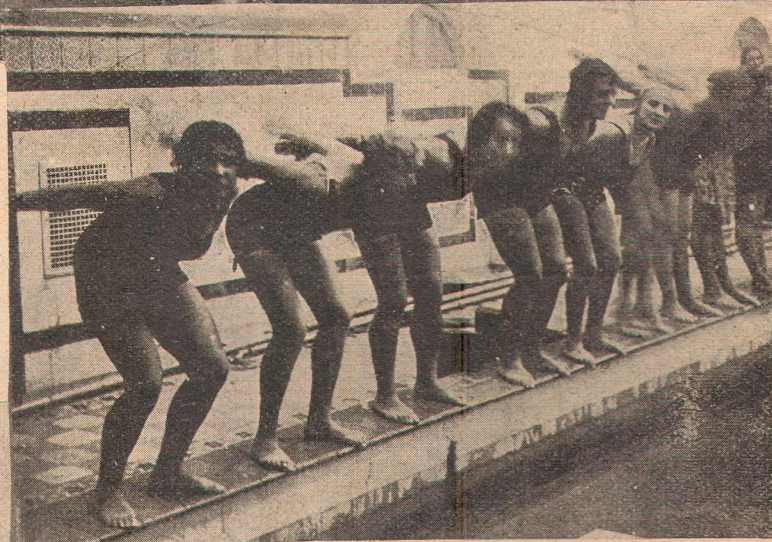
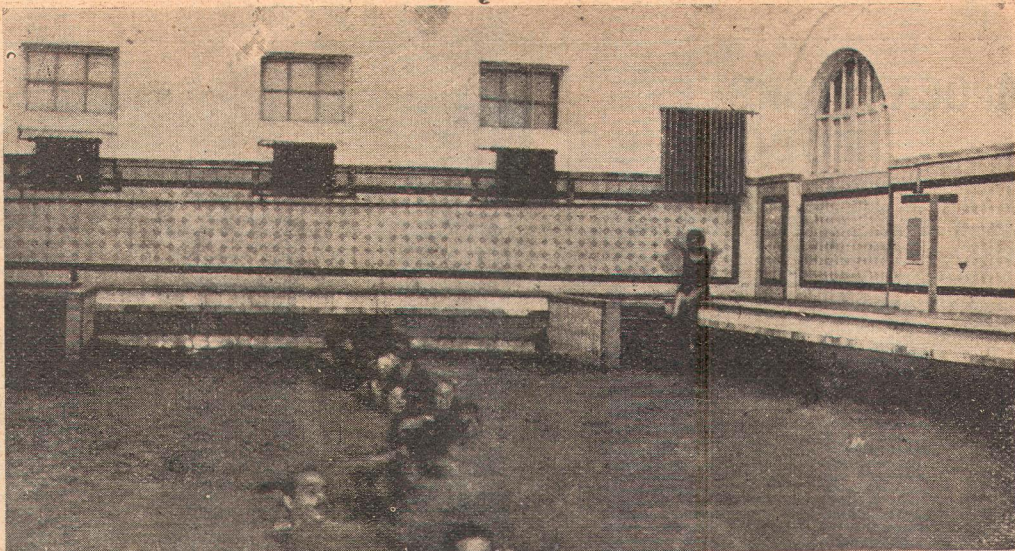
ФІЗКУЛЬТУРНИКИ СВЯТКУЮТЬ ЖОВТЕНЬ

СОНЛИВИЙ ранок Харкова збудили пронизливі співы оркестрів та веселі народні пісні. З усіх кутків міста почали стягуватися до Радянського майдану стрункі загони стрільців. І юнаки, і дорослі, всі члени стрілецьких гуртів десятків Харківських організацій, поспішали до збірної площі, щоб взяти участь і відзначити свої досягнення в змаганнях до 10-тиріччя Жовтня. На майдані веселий гомін натовпу, почав збиратися, шарудіння ніг і чіткі кроки окремих загонів.

Але от затикло. Низка представників керуючих організацій прийшла фізкультурників. Злетіла в повітря бадьорі вигуки привітань. Коротенький розпочався мітинг. І коли після кількох промовців представник групи червонофлотців лейтенанта «Червона Україна» — привітавши жовтневих стрільців, висловив надію, що стрільці — харківчане підготують з себе свідомих бійців до почесної Червоної Армії, стверджуючи його слова, могутньо пролунало «фізкульт-ура!!!»

Лише втихли пісні загонів стрільців, що попрямували до тирів, маючи надію одержати приза ім. 10-тиріччя Жовтня, знову коли загав оркестр і тисячі людей заповнили майдан ВУЦВК та тротуари біля нього.

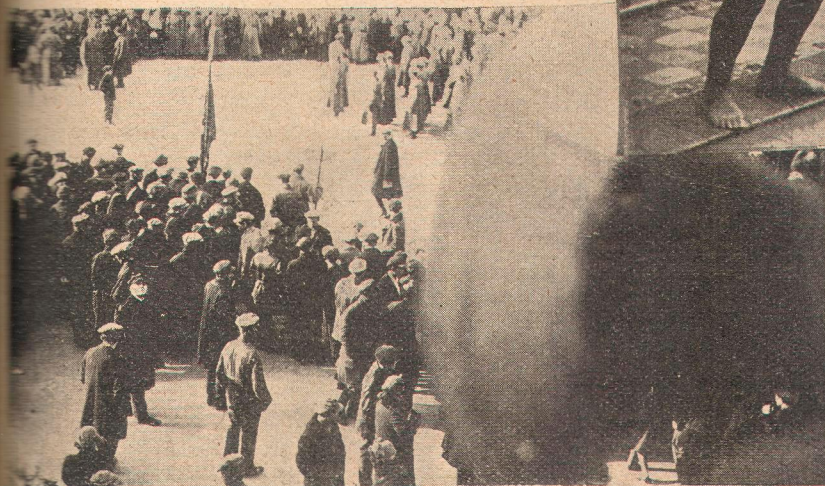
Це почався пропагандний біг на вулицях міста.

Плавання зимою. Басейн у зразковій лазні Харкова в робітничому районі біля ДЕЗу

Росте фізкультурний рух на Україні. Щороку лави українських фізкультурників збільшуються, новими десятками тисяч робітничих юнаків. І хіба не про певні досягнення говорить те, що за 10 років радива кількість фізкультурників на Україні зросла з 15.000 до 700.000 чоловік!..

О. Штейнгольд

Гучномовець на Радянському майдані під час Жовтневих свят

Десять залунали вигуки. Розступився натовп і простяглися до білої стрічки фінішу прохід з живими людськими стінами...

Привітальні вигуки почулися ближче, ближче... З-за рогу вилетіла перша група струнких легко-атлетів... Вихрем пролетіла прохід, впала розірвана лента, урочисто загремів оркестр...

Демонструючи свою міць, загартованість та дисципліну о 12 г. 15 хв. всі колективи легко-атлетів, як і вимагалося, вже вишикувались на майдані.

На кілька хвилин заспокоївся майдан. Але на кілька хвилин.

Знову привітально загули глядачі, коли вкриті порохом прибули на фініш харківські мотоциклісти...

О 1-й год. дня оживили спортивні майдани Харкова. Почали злітати в повітря футбольні, гандбольні, тенісні та волейбольні м'ячі.

Заметушилися по них спортсмени, що організованими заступами розпочали святкування Жовтня.

Пропагандний біг на вулицях Харкова

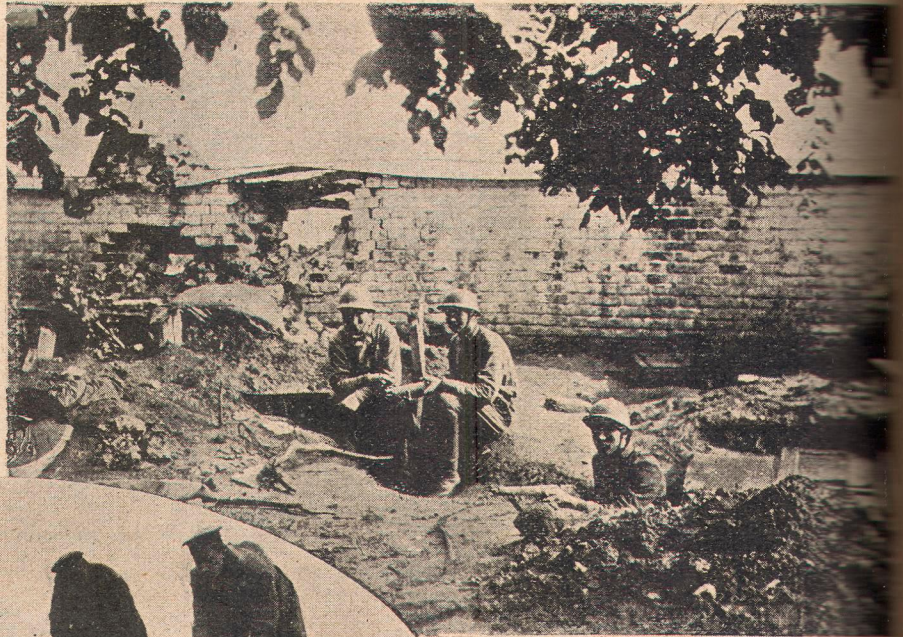

ЯРОСЛАВСЬКЕ ПОВСТАННЯ

В 1918 році контр-революційні організації на чолі з Борисом Савінковим підняли повстання проти Радянської влади.

На дуже короткий час білогвардійцям пощастило захопити владу в свої руки і почати жорстоку розправу з комуністами й прибічниками Радянської влади.

Війська Червоної армії швидко ліквідували повстання. Білі виявляли немілосердну жорстокість і зруйнували місто. Центральна частина міста, де знаходився штаб білих, після ліквідації повстання являла собою руїни. Майже всі будинки було напівзруйновано і частково спалено.

Один з моментів ліквідації контр-революційного повстання в м. Ярославлі: форпост Червоної армії в центрі міста Ярославля

Після ліквідації повстання санітарні загони Червоної армії збирають трупи забитих

Штаб-квартира білих у центрі Ярославля. Праворуч дозорчий пункт білих

БІЛІ ХИЖАКИ

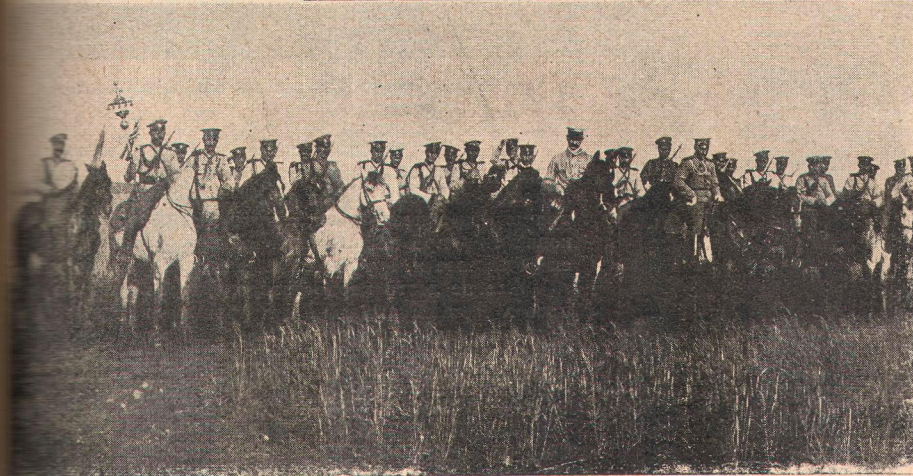
Нині згадується, як щось давно минуле, давно пере-
присипане пилом швидких років революційної
боротьби й напруженого будівництва.

Нині повстають спогади боротьби, ті надзвичайні дні
героїзму робітників.

Білі в Донбасі, в Краматорській. Вовчі загони кінно-
завіть панцирники
завіть сюди генера-
для придушення
ничного завзяття,
боротьбу з більшо-
повстанцями.

Свистіли нагаї, вох-
падали постріли—
сотні полягли
кулями генераль-
наймитів.

Снували по мир-
селах та робітни-
оселях карні загони
звольників Росії“,

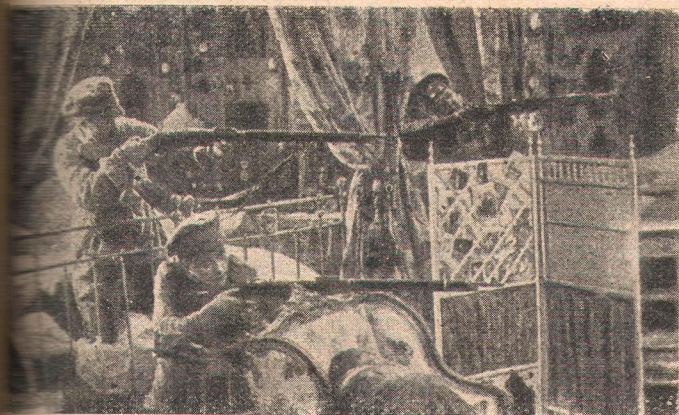

Загін чорної сотні ген. Шкуро, в Краматорській. Вгорі праворуч - пан-
цирник авто-бронезового загону ген. Топоркова

прочищуючи собі шлях свистом куль та
шомполів, залишаючи за собою ріки
крови й сліз та заграви пожеж. Це в
останнє мстився розлючений пан над
повсталими рабами.

Однак здрігнулася зігнута спина,
ідно обхопили гвинтовку мозолисті руки
і покотилася навала панів, поміщиків та
генералів за Перекоп, надіючись там зу-
пинитися, щоб зібрати свої розгублені
сили та знова вдарити на молоду респуб-
ліку рад.

Тепер, на десяти роковини жовтня,
коли ми будуємо нашу Радянську країну,
коли шумлять відбудовані заводи, фаб-
рики, коли ми будуємо Дніпрельстан—
згадуємо дві завзятої боротьби з золото-
погонними хижакими.

Жіночий загін у Петербурзі—1917 рік
Ударниці в спочивальні цариці

Табор 1-го Петербурзького жінчого батальону
Жовтень 1917 року

СПРАВА „ГОМЕО-ПАТА“ ДІКАРЕВА

НАДЗВИЧАЙНУ увагу трудящих Харківщини притяг до себе судовий процес „лікаря-гомеопата“ Дікарева.

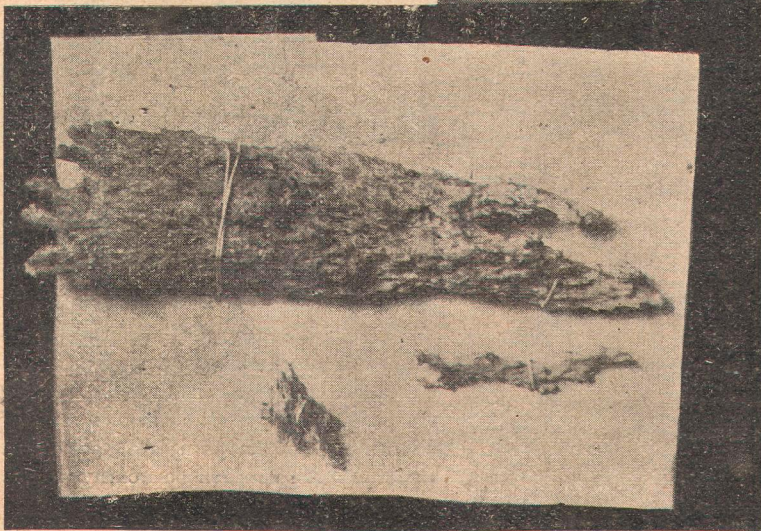
Протягом неділі велику аудиторію хемічного корпусу Медичного Інститута було переповнено глядачами.

Справа дійсно надзвичайно цікава. В минулому службовець, людина без певної освіти, Дікарев ще 1919 року відкрив у своїй квартирі на Лермонтівській вулиці № 5 прийом хворих для лікування і незабаром полетіла про нього чутка як про „чудесного цілителя“ від усяких хвороб.

Щодня десятки, а інколи й сотні пацієнтів, здебільшого неписьменних та неосвічених селян харківської округи скупчувались біля квартири „лікаря“, тремтяче чекали тієї хвилини, коли вони опиняться перед „таємничим склом“, що через нього гомеопат визначав всі людські хвороби і хвилюючись стискували в спітнілих долонях трудові полтвиники та карбованці „за візит“.

„Гомеопат“ Дікарев на лаві підсудних

„Річкові докази“, що фігурували на суді

Можливо „плодотворча“ робота Дікарева йшла б без усяких перешкод але 1920 року його було притягнуто до відповідальності за лікування без відповідного права на це, засуджено на 1 рік позбавлення волі умовно і взято з нього підписку, що практикувати він не буде.

Але пройшов рік, про Дікарева забули, він же не забув, який легкий заробіток приносило йому лікування і... знову почали скупчуватися на Лермонтівській вулиці селяни, знову не зачинялися двері лікарівського „кабінету“, і знову стали поширюватися чутки про майже святого лікаря, що був сліпий та німий і сам себе вилікував“.

Для підтримання свого „авторитету“ Дікарев дотримувався певної святості та „таємничості“. Весь лікарський кабінет Дікарева було завішано іконами, причому тут же був і маленький аналой. Огляд хворих Дікарев провадив не звичайним шляхом. Коли пацієнт заходив до кабінета, Дікарев хвилини дві розпитував про те, де і що в нього болять, чим він хвилюється (побільшувальне скло) розглядав око пацієнта і здебільшого погоджувався зі вказівками хворого. Це мало величезне психологічне значіння, бо хорі завжди вважають того лікаря дійсно свідомим, який визнає ті хвороби, що на них вони скаржаться. Крім того ані роздэгатися, ні показувати те місце на тілі, що болять, не треба було... Була своєрідна механізація: покажи око, одержиш рецепт і „гони монету“. На всі ці маніпуляції „лікар“ витрачав не більше, чим 3—5 хвилин...

Між іншим, побоюючись можливості нового притягнення до карної відповідальності, Дікарев умовно дійсним лікарем-гомеопатом Шульгіною-Ардт працювати з нею разом, а також почав писати коментар до її книжки „Між іншим, побачивши, що він свідомо в медицині людини“.

Але не довго користувався Дікарев маркою цього лікаря Шульгіної-Ардт (фактично „спільна“ робота полягала лише в тому, що Дікарев користувався бланками на рецепти Шульгіної-Ардт і платив їй за це гроші). Незабаром він з нею посварився і працював цілком самостійно.

Довгенько працював так Дікарев і кінець кінцем, як це не дивно для такого культурного міста як Харків, його було вдруге притягнуто до відповідальності лише після того, коли в одній з харківських газет було надруковано про його шахрайську роботу.

Суд, що вже закінчився, виявив багато цікавого. Кращі професорів та лікарів, що працювали на суді перти, остаточно визнали, що Дікарев у медицині людини візь примітивно не освічена. Що ж до його „наукового“ так він являв собою низку витягів з існуючих медичних без усякого плану і нерозумно.

Нічого наукового в цьому творі нема.

Веселий сміх з боку експертизи викликали речові докази Дікарева, як от камні з печінки та інше, що неначе то вийшли з тіла хорих у наслідок його успішного лікування. Треба знати, що камні з печінки вийти самі ніяк не можуть і виймаються їх лише за допомогою операції.

Експертизою також встановлено, що Дікарев давав пацієнтам однакові ліки при зовсім різних хворобах, хоча б і хотів приносити не міг, бо абсолютно не знав залежності між собою окремих органів людського тіла.

Виявлено також, що „слава“ Дікарева пояснюється просто: він мав велику кількість своїх агентів, що скрізь розшукували та хвалили його.

Справа „гомеопата“ Дікарева надзвичайно цікава, що характеризує з одного боку людську дурість (тих, хто звертався до нього), а з другого тип шахрайства, що „ловить рибку в мутній воді“.

ДО ЧИТАЧІВ „ВСЕСВІТУ„

Редакція журналу „ВСЕСВІТ“ доводить до відома читачів, що з № 45 друкуються ухвалені редакцією конкурсні оповідання

РЕДАКЦІЯ

ЕДИНСТВЕННОЕ В С.С.С.Р. ПРОИЗВОДСТВО НАРОДНЫХ МУЗЫКАЛЬНЫХ ИНСТРУМЕНТОВ ВИНОГРАДОВА И. Д. в Москве

как-то: БАЛАЛАЕК, ГИТАР, МАНДОЛИН и др. струнн. инструментов, ВЕНСКИХ 2-х и 3-х рядных ГАРМОНИЙ 4, 6 и 8 планочн. с заемными басами. БАЯНЫ в 90 и 100 басов ПОЛУБАЯНЫ в 56—72 баса, а также материалы для всех музыкальных инструментов. Работа производится исключительно высококвалифицированными мастерами.

Заказы выполняются с полной гарантией как за прочность, так и за изящество, так как изготавли-

ются из высших сортов материала и продаются по весьма умеренным ценам, а потому не имеют конкуренции.

Полный прейс-курant высылается за две 8-ми коп. марки. Заказы и письма направлять по адресу:

МОСКВА-ЦЕНТР, БОЛЬШ. СУХАРЕВСКАЯ ПЛОЩ. д. 9-4—ВИНОГРАДОВУ.

ШКОЛИ, КООПЕРАТИВИ,
СЕЛЬБУДИ
повинні росповсюджувати

ВСІ ПОВИННІ МАТИ
ПОВНИЙ ІЛЮСТРОВАННИЙ

КОБЗАР

Тараса ШЕВЧЕНКА

Видання „СЯЙВО“ ціна 80 коп.

Книжка надрукована на гарному папері. В книжці 44 великих малюн.

Випишуйте КОБЗАР з Видавництва

„СЯЙВО“

Київ, вулиця Короленка, ч. 52.

Хто випише один примірник, тому він висилатиметься накладною платою за 80 коп.

Хто випише не менше 10 примірників на одну адресу, тому він висилатиметься по 65 коп. за примірник з пересилкою.

Дбайте аби повний ілюстрований КОБЗАР був у кожній родині

Всеукраїнське Сільсько-Господарське Видавництво „РАДЯНСЬКИЙ СЕЛЯНИН“

ХАРКІВ, ВУЛ. К. ЛІБКНЕХТА, 53.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА НА 1927 РІК

З 1-го ЖОВТНЯ 1927 РОКУ НА ЖУРНАЛИ:

	На 12 міс.	На 6 міс.	На 3 міс.
1. Двохтижневий популярний ілюстрований журнал для селянок	„Радянський Селянин“ . . 4 р.	2 р.	1 р. 20 к.
2. Щомісячний журнал наукової і практичної ветеринарії	„Ветеринарне Діло“ . . 7—50	4 р.	2 р. —
3. Щомісячний популярний і науково-практичний журнал — орган Наукового Комітету Наркомземсправ України	„ВІСНИК садівництва, виноградарства та городництва“ . . 5 р.	3 р.	1 р. 50 к.
4. Журнал місячник, присвячений питанням Українського Скотарства	„Українське Скотарство“ . . 5 р.	3 р.	1 р. 50 к.
5. Двохмісячник — — —	„Сел.-хоз. ОПЫТНОЕ ДЕЛО“ . . 8 р.	4 р.	—
6. Щотижневик — — —	„Бюлетень Наркомземсправ“ . . 6 р.	3 р.	1 р. 50 к.
7. Двохмісячний журнал — — —	„ПОЛІТОСВІТА“ . . 4 р.	2 р.	—

::: ПЕРЕДПЛАТУ ПРИЙМАЮТЬ: :::

Всеукраїнське Сіль-Господ. Видавництво „РАДЯНСЬКИЙ СЕЛЯНИН“ м. Харків, вул. К. Лібкнехта, 53
Уповноважені Видавництва:

РАЙАГРОНОМИ, РАЙЗЕМВІДДІЛИ, СЕЛЯНСЬКІ БУДИНКИ, а також УСІ ПОЧТОВО-ТЕЛЕГРАФНІ КОНТОРИ СКРІЗЬ ПО УКРАЇНІ

При надсилці грошей та замовлень треба зазначати точну адресу

ВИДАВНИЦТВО

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **НА**
1928

ВЕЛИКУ ЦЕНТРАЛЬНУ, ДОБРЕ
ПОІНФОРМОВАНУ ГАЗЕТУ

„ВІСТІ ВУЦВК“

З БЕЗПЛАТНИМ ЛІТЕРАТУРНО-
НАУКОВИМ ДОДАТКОМ

„КУЛЬТУРА І ПОБУТ“

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ: для установ
на 1 рік 18 кб.
на 1 міс.—1 крб. 50 к., для окремих осіб
на 1 рік—12 крб., на 1 місяць—1 крб.

ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ: в Головній конторі:
Харків, вул. К. Лібкнехта, № 11. В округах по всіх
представництвах „Вісти“, по всіх почт.-телегр. конт.
України, всіма листоношами та в кожному кіоску
: : : : : на залізниці. : : : : :